

Bruxelles, 1 octombrie 2020
(OR. en)

11383/20

Dosare interinstituționale:
2020/0132(NLE)
2020/0030(NLE)

SOC 586
EMPL 425
ECOFIN 872
EDUC 345

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10927/20
Nr. doc. Csie:	6418/20 - COM(2020) 70 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de propunere de decizie a Consiliului privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, astfel cum a fost finalizat de Grupul de lucru pentru chestiuni sociale în cadrul reuniunii sale din 28 septembrie 2020.

Modificările față de ultima versiune (10927/20) sunt marcate cu **caractere aldine**, iar porțiunile eliminate sunt marcate cu „[...]”.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 148 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European¹,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor³,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă⁴,

¹ JO C , , p. .

² JO C , , p. .

³ JO C , , p. .

⁴ JO C , , p. .

întrucât:

- (1) Statele membre și Uniunea trebuie să depună eforturi în vederea elaborării unei strategii coordonate pentru ocuparea forței de muncă și, în special, pentru promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile, precum și a unor piețe ale muncii **orientate către viitor și** capabile să reacționeze la evoluția economiei, în vederea realizării obiectivelor de ocupare deplină a forței de muncă și de progres social, de creștere economică echilibrată și de nivel înalt de protecție și de îmbunătățire a calității mediului prevăzute la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Statele membre consideră promovarea ocupării forței de muncă drept o chestiune de interes comun și își coordonează acțiunile întreprinse în acest sens în cadrul Consiliului, ținând seama de practicile naționale legate de responsabilitățile partenerilor sociali.
- (2) Uniunea trebuie să combată excluziunea socială și discriminarea și să promoveze justiția și protecția socială, precum și egalitatea între femei și bărbați, solidaritatea între generații și protecția drepturilor copilului. La definirea și la punerea în aplicare a politicilor și a acțiunilor sale, Uniunea trebuie să țină seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, precum și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională **și de protecție a sănătății umane**, astfel cum este prevăzut la articolul 9 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

- (3) În conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Uniunea a elaborat și a pus în aplicare instrumente de coordonare pentru politicile economice și de ocupare a forței de muncă. Ca parte a acestor instrumente, prezentele orientări pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, împreună cu orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii prevăzute în Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului ⁽⁵⁾, formează orientările integrate. Acestea trebuie să ghideze punerea în aplicare a politicilor în statele membre și în Uniune, reflectând interdependența dintre statele membre. Setul rezultat de politici și de reforme coordonate europene și naționale trebuie să constituie un mix global adecvat și sustenabil de politici economice și sociale care ar trebui să ducă la efecte colaterale pozitive.
- (4) Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă sunt în conformitate cu Pactul de stabilitate și de creștere, cu legislația existentă a Uniunii și cu diversele inițiative ale Uniunii, inclusiv cu Recomandarea Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret ⁽⁶⁾, Recomandarea Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă ⁽⁷⁾, Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 privind parcursurile de actualizare a competențelor ⁽⁸⁾, Recomandarea Consiliului din 15 martie 2018 privind un cadru european pentru programe de ucenicie de calitate și eficiente ⁽⁹⁾, Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții ⁽¹⁰⁾, Recomandarea Consiliului din 22 mai 2019 privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie a copiilor ⁽¹¹⁾, Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019 privind accesul la protecție socială ⁽¹²⁾ și **recomandarea Consiliului din 10 martie 2014 privind un cadru de calitate pentru stagii⁽¹³⁾.**

⁵ Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului din 14 iulie 2015 privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii Europene (JO L 192, 18.7.2015, p. 27).

⁶ JO C 120, 26.4.2013, p. 1.

⁷ JO C 67, 20.2.2016, p. 1.

⁸ JO C 484, 24.12.2016, p. 1.

⁹ JO C 153, 2.5.2018, p. 1.

¹⁰ JO C 189, 4.6.2018, p. 1-13.

¹¹ JO C 189, 5.6.2019, p. 4-14.

¹² JO C 387, 15.11.2019, p. 1-8.

¹³ JO C 88, 27.3.2014, p. 1-4.

- (5) Semestrul european reunește diferitele instrumente într-un cadru global pentru o coordonare și o supraveghere multilaterală integrată a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă. Având drept obiective durabilitatea mediului, productivitatea, echitatea și stabilitatea, semestrul european integrează principiile Pilonului european al drepturilor sociale, inclusiv dialogul intens cu partenerii sociali, societatea civilă și alte părți interesate. Acesta sprijină realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ⁽¹⁴⁾. Politicile economice și de ocupare a forței de muncă ale Uniunii și ale statelor membre ar trebui să fie însoțite de tranziția Europei către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, durabilă din punctul de vedere al mediului și digitală, îmbunătățind totodată competitivitatea, încurajând inovarea, promovând justiția socială și egalitatea de șanse și combătând inegalitățile și disparitățile regionale.
- (6) Schimbările climatice și provocările legate de mediu, globalizarea, digitalizarea și schimbările demografice vor transforma economiile și societățile europene. Uniunea și statele sale membre ar trebui să colaboreze pentru a aborda în mod eficace acești factori structurali și a adapta sistemele existente în funcție de necesități, recunoscând interdependența strânsă a economiilor și a piețelor forței de muncă ale statelor membre și a politicilor conexe. Acest lucru necesită măsuri de politică ambițioase, coordonate și eficace, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național, în conformitate cu TFUE și cu dispozițiile Uniunii privind guvernarea economică. Astfel de măsuri de politică ar trebui să cuprindă un stimulent pentru investiții sustenabile, un angajament reînnoit privind reforme structurale eşalonate în mod corespunzător care să îmbunătățească productivitatea, creșterea economică, coeziunea socială și teritorială, convergența în sens ascendent, reziliența și exercitarea responsabilității fiscale. Măsurile ar trebui să combine măsuri legate de cerere cu măsuri legate de ofertă, ținând seama, în același timp, de impactul lor asupra mediului, asupra ocupării forței de muncă și de impactul social.

¹⁴ Rezoluția ONU A/RES/70/1

- (7) Parlamentul European, Consiliul și Comisia au [...]**proclamat Pilonul** european al drepturilor sociale⁽¹⁵⁾. Pilonul stabilește 20 de principii și de drepturi care vin în sprijinul unor piețe ale muncii și al unor sisteme de protecție socială funcționale și echitabile, structurate în jurul a trei categorii: egalitate de șanse și acces pe piața muncii, condiții de lucru echitabile și protecție și incluziune socială. Principiile și drepturile dau direcție strategiei noastre, asigurându-se că tranzițiile către neutralitatea climatică și durabilitatea mediului, digitalizare și schimbările demografice sunt echitabile și juste din punct de vedere social. Pilonul constituie un cadru de referință pentru monitorizarea ocupării forței de muncă și a performanței sociale a statelor membre, pentru stimularea reformelor la nivel național, regional și local și pentru reconcilierea aspectului social cu exigențele pieței în economia modernă de astăzi, inclusiv prin promovarea economiei sociale.
- (8) Reformarea piețelor muncii, inclusiv mecanismele de stabilire a salariilor la nivel național, ar trebui să urmeze practicile naționale de dialog social și să asigure posibilitatea necesară de a realiza o amplă examinare a aspectelor socioeconomice, inclusiv îmbunătățiri în ceea ce privește durabilitatea, competitivitatea, inovarea, crearea de locuri de muncă, politicile în materie de formare și de învățare pe tot parcursul vieții, condițiile de muncă, educația și competențele, sănătatea publică, precum și incluziunea și veniturile reale.

¹⁵ JO C 428, 13.12.2017, p. 10.

- (9) Statele membre și Uniunea ar trebui să se asigure că **impactul social, economic și asupra ocupării forței de muncă al crizei provocate de pandemia de COVID-19 este atenuat și** că transformările sunt echitabile și juste din punct de vedere social, consolidând **redresarea și** tendința către o societate incluzivă și rezilientă, în care oamenii să fie protejați și să poată anticipa și gestiona schimbările, precum și să poată participa activ la societate și la economie. Ar trebui combătută discriminarea sub orice formă. Ar trebui să se asigure acces și oportunități pentru toți și să se reducă sărăcia și excluziunea socială (inclusiv a copiilor), în special prin asigurarea unei funcționări eficiente a piețelor muncii și a sistemelor de protecție socială și prin înlăturarea barierelor din calea educației, formării și a participării pe piața muncii, inclusiv prin investiții în educația și îngrijirea timpurie **și în competențe digitale**. Accesul în timp util și echitabil la **îngrijire pe termen lung și** servicii medicale accesibile ca preț, inclusiv promovarea prevenției și a **asistenței medicale**, sunt deosebit de relevante, **prin prisma crizei provocate de pandemia de COVID-19 și** în contextul îmbătrânirii societăților. Potențialul persoanelor cu handicap de a contribui la creșterea economică și la dezvoltarea socială ar trebui să fie concretizat într-o mai mare măsură. Pe măsură ce noi modele economice și de afaceri își fac apariția la nivelul locurilor de muncă din Uniune, relațiile de muncă suferă și ele schimbări. Statele membre ar trebui să se asigure că relațiile de muncă ce apar ca urmare a noilor forme de muncă mențin și consolidează modelul social european.
- (10) Orientările integrate ar trebui să constituie baza pentru recomandările specifice fiecărei țări pe care Consiliul le-ar putea adresa statelor membre. Statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin Fondul social european Plus și alte fonduri ale Uniunii, inclusiv Fondul pentru o tranziție justă și InvestEU, pentru a stimula ocuparea forței de muncă, investițiile sociale, incluziunea socială și accesibilitatea și să promoveze oportunitățile de perfecționare și de recalificare a forței de muncă, învățarea pe tot parcursul vieții și educația și formarea de înaltă calitate pentru toți, inclusiv alfabetizarea digitală și competențele digitale. Cu toate că se adresează statelor membre și Uniunii, orientările integrate ar trebui să fie puse în aplicare în parteneriat cu toate autoritățile naționale, regionale și locale, implicând îndeaproape parlamentele, precum și partenerii sociali și reprezentanții societății civile.

- (11) Comitetul pentru Ocuparea Forței de Muncă și Comitetul pentru protecție socială ar trebui să monitorizeze modul în care sunt puse în aplicare politicile relevante având în vedere orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă, în concordanță cu mandatele lor respective întemeiate pe tratate. Aceste comitete și alte grupuri de pregătire ale Consiliului implicate în coordonarea politicilor economice și sociale ar trebui să colaboreze îndeaproape. Ar trebui menținut dialogul în materie de politici între Parlamentul European, Consiliu și Comisie, în special în ceea ce privește orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre.
- (12) Comitetul pentru protecție socială a fost consultat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Prin prezenta decizie se adoptă orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, astfel cum sunt prevăzute în anexă. Aceste orientări fac parte din orientările integrate.

Articolul 2

Statele membre iau în considerare orientările prevăzute în anexă în politicile lor privind ocuparea forței de muncă și în programele lor de reformă, care se raportează în conformitate cu articolul 148 alineatul (3) din TFUE.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele

Orientarea 5: Stimularea cererii de forță de muncă

Statele membre ar trebui să promoveze în mod activ o economie socială de piață sustenabilă și să faciliteze și să sprijine investițiile în crearea de locuri de muncă de calitate. În acest scop, ele ar trebui să reducă barierele cu care se confruntă întreprinderile în ceea ce privește angajarea de personal, să promoveze antreprenoriatul responsabil și activitățile independente autentice și, în special, să sprijine crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin accesul la finanțare. Statele membre ar trebui să promoveze în mod activ dezvoltarea economiei sociale, să stimuleze inovarea socială și întreprinderile sociale și să încurajeze aceste forme inovatoare de muncă, creând locuri de muncă de calitate și generând beneficii sociale la nivel local.

Având în vedere consecințele economice și sociale grave generate de pandemia de COVID-19, ar trebui să existe scheme de reducere temporară a activității și mecanisme similare bine concepute, care să mențină ocuparea forței de muncă, să limiteze pierderile de locuri de muncă și să preîntâmpine efectele negative pe termen lung asupra economiei, asupra întreprinderilor și asupra capitalului uman. Ar trebui avute în vedere măsuri de stimulare a angajărilor, precum și măsuri de recalificare, bine concepute, pentru a sprijini crearea de locuri de muncă în timpul redresării.

Fiscalitatea ar trebui să fie reorientată de la impozitarea muncii către alte surse, care sprijină într-o mai mare măsură ocuparea de locuri de muncă și creșterea incluzivă și care sunt în concordanță cu obiectivele privind clima și mediul, luând în considerare efectul de redistribuire al sistemului fiscal și protejând totodată veniturile destinate unei protecții sociale adecvate și cheltuielilor de stimulare a creșterii economice.

Statele membre, inclusiv cele care dispun de mecanisme naționale pentru stabilirea salariilor minime obligatorii ar trebui să asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali într-un mod transparent și previzibil, care să permită o adaptare adecvată a salariilor la evoluția productivității și să asigure salarii echitabile pentru un nivel de trai decent, acordând o atenție deosebită grupurilor cu venituri mici și medii în scopul convergenței ascendente. Mecanismele de stabilire a salariilor ar trebui să ia în considerare performanța economică la nivelul regiunilor și sectoarelor. Statele membre ar trebui să promoveze dialogul social și negocierile colective în vederea stabilirii salariilor. Respectând practicile naționale și autonomia partenerilor sociali, statele membre și partenerii sociali ar trebui să se asigure că toți lucrătorii au salarii adecvate și corecte, beneficiind, direct sau indirect, de contracte colective sau salarii minime adecvate prevăzute de lege, ținând seama de impactul acestora asupra competitivității, creării de locuri de muncă și sărăciei persoanelor încadrate în muncă.

Orientarea 6: Consolidarea ofertei de forță de muncă și îmbunătățirea accesului la locuri de muncă, aptitudini și competențe

În contextul tranzițiilor tehnologice și de mediu, precum și al schimbărilor demografice, statele membre ar trebui să promoveze durabilitatea, productivitatea, capacitatea de inserție profesională și capitalul uman, promovând cunoștințele, aptitudinile și competențele relevante pe tot parcursul vieții oamenilor, ca răspuns la nevoile actuale și viitoare ale pieței forței de muncă. Statele membre ar trebui, de asemenea, să se adapteze și să investească în sistemele lor de educație și formare pentru a oferi o educație de înaltă calitate și incluzivă, inclusiv în domeniul educației și formării profesionale, precum și acces la învățarea digitală. Statele membre ar trebui să colaboreze cu partenerii sociali, cu furnizorii de educație și de formare, cu întreprinderile și cu alte părți interesate, pentru a aborda deficiențele structurale ale sistemelor de educație și de formare și pentru a le spori calitatea și relevanța pe piața forței de muncă, având în același timp scopul de a facilita tranziția verde și tranziția digitală. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită provocărilor cu care se confruntă profesia de cadru didactic, inclusiv prin investiții în competențele digitale ale cadrelor didactice. Sistemele de educație și formare ar trebui să îi înzestreze pe toți cursanții cu competențe-cheie, inclusiv competențe de bază și digitale, precum și competențe transversale, pentru a pune bazele unei capacități de adaptare și reziliență pentru întreaga viață. Statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a consolida dispozițiile privind drepturile la formare individuală și pentru a asigura transferabilitatea acestora în perioadele de tranziție profesională, inclusiv, dacă este cazul, prin conturi de învățare individuale. Acestea ar trebui să permită tuturor să anticipeze nevoile pieței forței de muncă și să se adapteze mai bine la acestea, în special prin recalificare și perfecționare profesională continuă și prin furnizare de consiliere și orientare integrată, cu scopul de a sprijini tranziții echitabile și juste pentru toți, de a consolida rezultatele sociale, de a remedia deficiențele de pe piața forței de muncă, de a îmbunătăți reziliența generală a economiei la șocuri și de a facilita adaptările necesare după criza provocată de pandemia de COVID-19.

Statele membre ar trebui să promoveze egalitatea de șanse pentru toți prin abordarea inegalităților din sistemele de educație și formare, inclusiv prin asigurarea accesului la o educație timpurie de bună calitate. Acestea ar trebui să ridice nivelul general al educației, să reducă numărul tinerilor care părăsesc timpuriu școala, să sporească accesul la educația și formarea profesională (EFP) și la învățământul terțiar și rata de absolvire a acestora, precum și să sporească participarea adulților la procesul de învățare continuă, în special în rândul cursanților care provin din medii defavorizate sau care sunt mai puțin calificați. Ținând seama de noile cerințe ale societăților digitale, verzi și în curs de îmbătrânire, statele membre ar trebui să consolideze învățarea la locul de muncă în sistemele lor de EFP (inclusiv prin programe de ucenicie de calitate și eficiente) și să crească numărul de absolvenți, mai ales femei, în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), atât în EFP, cât și în învățământul terțiar. În plus, statele membre ar trebui să crească relevanța învățământului terțiar și, după caz, a cercetării pe piața forței de muncă, să îmbunătățească monitorizarea și previzionarea competențelor, să crească gradul de vizibilitate al competențelor și comparabilitatea calificărilor, inclusiv a celor dobândite în străinătate, precum și să sporească oportunitățile de recunoaștere și validare a aptitudinilor și competențelor dobândite în afara structurilor formale de educație și formare. Statele membre ar trebui să îmbunătățească și să extindă oferta și nivelul de participare în ceea ce privește EFP continuă flexibilă. Ele ar trebui, de asemenea, să ofere sprijin adulților cu un nivel scăzut de calificare pentru ca aceștia să își mențină sau să își dezvolte capacitatea de inserție profesională pe termen lung, stimulând accesul la oportunitățile de învățare de calitate și utilizarea acestora, prin implementarea parcursurilor de actualizare a competențelor, ce includ o evaluare a competențelor, o ofertă de educație și de formare corespunzătoare oportunităților de pe piața muncii, precum și validarea și recunoașterea competențelor dobândite.

Statele membre ar trebui să ofere șomerilor și persoanelor inactive asistență eficace, coordonată, personalizată și acordată în timp util, bazată pe sprijin pentru căutarea unui loc de muncă, pentru formare și pentru recalificare și pentru accesul la alte servicii de facilitare, acordând o atenție deosebită grupurilor vulnerabile și persoanelor afectate în mod deosebit de tranziția verde, de tranziția digitală și de criza provocată de pandemia de COVID-19. Ar trebui să se utilizeze cât mai curând posibil, cel târziu după 18 luni de șomaj, strategii cuprinzătoare care să implice evaluări individuale aprofundate ale șomerilor, în vederea reducerii semnificative și prevenirii șomajului de lungă durată și a celui structural. Problema șomajului în rândul tinerilor și cea a tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare ar trebui să fie abordată în continuare prin prevenirea părăsirii timpurii a școlii și printr-o îmbunătățire structurală a tranziției de la școală la muncă, inclusiv prin deplina punere în aplicare a Garanției pentru tineret ⁽¹⁶⁾.

Statele membre ar trebui să vizeze eliminarea barierelor și a factorilor de descurajare a participării pe piața muncii, precum și luarea de măsuri de stimulare a acestei participări, în special pentru persoanele cu venituri reduse, pentru persoanele care reprezintă a doua sursă de venit al gospodăriei și pentru persoanele cele mai îndepărtate de piața forței de muncă. Statele membre ar trebui să sprijine realizarea unui mediu de lucru adaptat pentru persoanele cu handicap, inclusiv prin intermediul unui sprijin financiar și al unor servicii specifice care să le permită să participe la piața muncii și la societate.

Ar trebui abordate disparitățile dintre bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de remunerare. Statele membre ar trebui să asigure egalitatea dintre femei și bărbați și o participare sporită a femeilor pe piața forței de muncă, inclusiv prin asigurarea egalității de șanse și a celei în materie de evoluție în carieră și prin eliminarea barierelor din calea participării la nivel de conducere la toate nivelurile procesului decizional. Ar trebui să fie asigurate egalitatea de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de valoare egală, precum și transparența salarială. Ar trebui promovată concilierea vieții profesionale cu viața privată și viața de familie atât pentru femei, cât și pentru bărbați, în special prin accesul la servicii de îngrijire pe termen lung și la servicii de educație și de îngrijire timpurie de calitate și la prețuri abordabile. Statele membre ar trebui să se asigure că părinții și alte persoane cu responsabilități de îngrijire au acces la concedii adecvate din motive familiale și la formule flexibile de lucru pentru a găsi un echilibru între viața profesională, de familie și cea privată, precum și să promoveze o utilizare echilibrată a acestor drepturi între femei și bărbați.

¹⁶ JO C 120, 26.4.2013, p. 1.

Orientarea 7: Consolidarea funcționării piețelor forței de muncă și a eficacității dialogului social

Pentru a beneficia de o forță de muncă dinamică și productivă și de noi modele de muncă și de afaceri, statele membre ar trebui să colaboreze cu partenerii sociali pentru condiții de muncă corecte, transparente și previzibile, asigurând un echilibru între drepturi și obligații. Statele membre ar trebui să reducă și să prevină segmentarea în cadrul piețelor muncii, să combată munca nedeclarată și activitatea independentă fictivă și să încurajeze tranziția către forme de angajare pe durată nedeterminată. Normele de protecție a ocupării forței de muncă, legislația muncii și instituțiile din domeniul muncii ar trebui să asigure, toate, atât un mediu adecvat pentru recrutare, cât și flexibilitatea necesară pentru ca angajatorii să se adapteze rapid la schimbările de ordin economic, apărând totodată drepturile lucrătorilor și garantând protecția socială, un nivel corespunzător de securitate și medii de lucru sigure, sănătoase și bine adaptate pentru lucrători, inclusiv prin prisma riscurilor prezentate de criza provocată de pandemia de COVID-19. Promovarea utilizării unor formule flexibile de lucru, cum ar fi munca la distanță, este importantă pentru menținerea locurilor de muncă și a producției în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Ar trebui prevenite relațiile de muncă ce au ca rezultat condiții de muncă precare, inclusiv în cazul lucrătorilor pe platforme online și prin combaterea utilizării abuzive a contractelor atipice. În caz de concediere abuzivă, ar trebui să se asigure accesul la soluționarea eficace și imparțială a litigiilor și dreptul la reparații, inclusiv o despăgubire adecvată.

Politicile ar trebui să urmărească îmbunătățirea și sprijinirea participării pe piața muncii, a corelării dintre cerere și ofertă și a tranzițiilor pe piața muncii, inclusiv în regiunile defavorizate. Statele membre ar trebui să îi activeze și să îi capaciteze în mod eficace pe cei care pot participa la piața muncii. Statele membre ar trebui să consolideze eficacitatea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, prin ameliorarea direcționării, a impactului și a sferei lor de cuprindere și printr-o mai bună corelare a lor cu serviciile sociale și cu ajutorul pentru venit pentru șomerii, pe perioada căutării unui loc de muncă și pe baza drepturilor și a responsabilităților acestora. Statele membre ar trebui să tindă spre servicii publice de ocupare a forței de muncă mai eficace și mai eficiente, asigurând o asistență personalizată și în timp util pentru cei aflați în căutarea unui loc de muncă, sprijinind nevoile actuale și viitoare ale pieței forței de muncă și punând în aplicare o gestionare bazată pe performanță.

Statele membre ar trebui să ofere șomerilor indemnizații de șomaj adecvate cu o durată rezonabilă, în concordanță cu contribuțiile lor și cu normele naționale în materie de eligibilitate. Deși ar trebui avută în vedere o relaxare temporară a cerințelor de eligibilitate și o prelungire a duratei prestației pentru a atenua impactul provocat de COVID-19, prestațiile de șomaj nu ar trebui să descurajeze revenirea rapidă la locul de muncă și ar trebui să fie însoțite de politici active în domeniul pieței forței de muncă.

Mobilitatea cursanților și a lucrătorilor ar trebui să fie sprijinită în mod corespunzător în vederea îmbunătățirii competențelor și a capacității de inserție profesională, precum și în scopul exploatării întregului potențial al pieței europene a muncii, asigurând, în același timp, condiții echitabile pentru toți cei care desfășoară o activitate transfrontalieră și intensificând cooperarea administrativă dintre administrațiile naționale cu privire la lucrătorii mobili, beneficiind de asistența din partea Autorității Europene a Muncii, recent înființată. Mobilitatea lucrătorilor cu ocupații de importanță critică și a lucrătorilor transfrontalieri, sezonieri sau detașați ar trebui să fie sprijinită în cazurile de închidere temporară a frontierelor declanșată de pandemia de COVID-19, sub rezerva considerentelor legate de sănătatea publică. Barierele din calea mobilității în domeniul educației și formării, a pensiilor ocupaționale și personale și a recunoașterii calificărilor ar trebui eliminate, iar recunoașterea calificărilor ar trebui să fie facilitată. Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a garanta că procedurile administrative nu constituie un obstacol inutil pentru încadrarea în muncă a lucrătorilor din celelalte state membre, inclusiv a lucrătorilor transfrontalieri. Statele membre ar trebui, de asemenea, să împiedice utilizarea abuzivă a normelor existente și să abordeze cauzele care stau la baza „exodului creierelor” din anumite regiuni, inclusiv prin măsuri de dezvoltare regională adecvate.

Pe baza practicilor naționale existente și pentru a avea un dialog social mai eficace și rezultate socioeconomice mai bune, statele membre ar trebui să se asigure de implicarea veritabilă și la timp a partenerilor sociali în conceperea și punerea în aplicare a reformelor și politicilor de ocupare a forței de muncă, sociale și, după caz, economice, inclusiv prin sprijinul pentru creșterea capacității partenerilor sociali. Statele membre ar trebui să promoveze dialogul social și negocierile colective. Partenerii sociali ar trebui încurajați să negocieze și să încheie acorduri colective referitoare la chestiuni relevante pentru ei, cu respectarea deplină a autonomiei lor și a dreptului la acțiuni colective.

Acolo unde este pertinent și bazându-se pe practicile naționale existente, statele membre ar trebui să țină seama de experiența în materie de chestiuni sociale și de ocupare a forței de muncă a organizațiilor relevante ale societății civile.

Orientarea 8: Promovarea egalității de șanse pentru toți, promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Statele membre ar trebui să promoveze piețe ale muncii incluzive, deschise tuturor, prin punerea în aplicare a unor măsuri eficace de combatere a tuturor formelor de discriminare și de promovare a egalității de șanse pentru toți, în special pentru grupurile care sunt subreprezentate pe piața forței de muncă, acordând atenția cuvenită dimensiunii regionale și teritoriale. Ele ar trebui să asigure egalitatea de tratament în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, protecția socială, sănătatea și îngrijirea pe termen lung, educația și accesul la bunuri și servicii, indiferent de sex, de rasă sau de origine etnică, de religie sau de convingeri, de handicap, de vârstă sau de orientare sexuală.

Statele membre ar trebui să modernizeze sistemele de protecție socială pentru a oferi o protecție adecvată, eficace, eficientă și durabilă pentru toți, pe parcursul tuturor etapelor vieții, promovând incluziunea socială și mobilitatea socială în sens ascendent, stimulând participarea pe piața forței de muncă, sprijinind investițiile sociale, combătând sărăcia și abordând inegalitățile, inclusiv prin felul în care își organizează sistemele fiscale și de prestații sociale și prin evaluarea impactului distributiv al politicilor. Completarea abordărilor cu caracter universal cu abordări de tip selectiv va îmbunătăți eficacitatea sistemelor de protecție socială. Modernizarea sistemelor de protecție socială ar trebui, de asemenea, să urmărească îmbunătățirea rezilienței acestora la provocări multidimensionale, cum ar fi cele prezentate de pandemia de COVID-19.

Statele membre ar trebui să dezvolte și să integreze cele trei componente ale incluziunii active: ajutor adecvat pentru venit, piețe ale forței de muncă incluzive și acces la servicii de facilitare de calitate, care să răspundă nevoilor individuale. Sistemele de protecție socială ar trebui să asigure prestații de venit minim adecvate pentru toți cei care nu dispun de resurse suficiente și să promoveze incluziunea socială prin încurajarea participării active a persoanelor pe piața muncii și în societate, inclusiv prin furnizarea de servicii sociale specifice.

Disponibilitatea unor servicii de calitate și accesibile, inclusiv din punctul de vedere al prețurilor, precum educația și îngrijirea timpurie, îngrijirea extrașcolară, educația, formarea, beneficierea de o locuință, asistența medicală și îngrijirea pe termen lung, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea egalității de șanse. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită combaterii sărăciei și a excluziunii sociale, inclusiv a sărăciei persoanelor încadrate în muncă și a sărăciei în rândul copiilor, inclusiv în raport cu impactul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Statele membre ar trebui să se asigure că fiecare persoană are acces la servicii esențiale, inclusiv copiii. Pentru persoanele aflate în dificultate sau în situații vulnerabile, statele membre ar trebui să asigure accesul la o locuință socială adecvată sau la ajutoare pentru locuințe și să remedieze sărăcia energetică. Nevoile specifice ale persoanelor cu handicap, inclusiv accesibilitatea, ar trebui să fie luate în considerare în legătură cu aceste servicii. Lipsa de adăpost ar trebui să fie abordată în mod specific. Statele membre ar trebui să asigure acces în timp util la îngrijiri medicale, preventive și curative, și la îngrijire de lungă durată, în condiții de bună calitate și la prețuri abordabile, menținându-le totodată sustenabilitatea pe termen lung.

În contextul creșterii longevității și al evoluțiilor demografice, statele membre ar trebui să asigure caracterul adecvat și sustenabilitatea sistemelor de pensii pentru angajați și pentru cei care desfășoară activități independente, oferind șanse egale pentru femei și bărbați de a obține drepturi de pensie, inclusiv prin mecanisme suplimentare de asigurare a unui venit corespunzător la bătrânețe. Reformele sistemelor de pensii ar trebui să fie sprijinite prin politici care să urmărească reducerea decalajului de pensii dintre bărbați și femei și prin măsuri care să prelungească viața activă, de exemplu prin creșterea vârstei efective de pensionare, și ar trebui să se încadreze în strategii mai largi vizând îmbătrânirea activă. Statele membre ar trebui să stabilească un dialog constructiv cu partenerii sociali și alte părți interesate relevante și să permită o introducere treptată corespunzătoare a reformelor.